

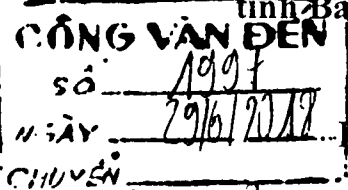
Số: 17/KL-KTrVB

Hà Nội, ngày 16 tháng 6 năm 2018

KẾT LUẬN KIỂM TRA

Về văn bản trái pháp luật do Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân

tỉnh Bắc Ninh ban hành có nội dung liên quan đến lĩnh vực quản lý nhà nước về văn hóa trên địa bàn tỉnh Bắc Ninh

Kính gửi: Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân tỉnh Bắc Ninh

Thực hiện nhiệm vụ kiểm tra văn bản theo thẩm quyền, Cục Kiểm tra văn bản QPPL đã tiến hành kiểm tra **Nghị quyết số 20/2016/NQ-HĐND18** ngày 18/7/2016 của Hội đồng nhân dân tỉnh Bắc Ninh về việc quy định một số điều về thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội và tổ chức kỷ niệm ngày truyền thống, đón nhận các danh hiệu thi đua trên địa bàn tỉnh; **Quyết định số 35/2016/QĐ-UBND** ngày 09/8/2016 của Ủy ban nhân dân tỉnh Bắc Ninh về việc Quy định một số điều thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội và tổ chức kỷ niệm ngày truyền thống, đón nhận các danh hiệu thi đua trên địa bàn tỉnh. Để có thêm cơ sở, Cục Kiểm tra văn bản QPPL đã trao đổi, thảo luận với các cơ quan, đơn vị liên quan¹ về tính hợp pháp của văn bản.

Căn cứ Luật ban hành văn bản QPPL năm 2015, Nghị định số 34/2016/NĐ-CP ngày 14/5/2016 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật, Cục trưởng Cục Kiểm tra văn bản QPPL - Bộ Tư pháp kết luận kiểm tra đối với các văn bản trên như sau:

1. Về nội dung trái pháp luật của văn bản

1.1. Về thẩm quyền ban hành văn bản

Khoản 2 Điều 16 Quyết định số 308/2005/QĐ-TTg ngày 25/11/2005 của Thủ tướng Chính phủ ban hành quy chế thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội giao cho "Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương căn cứ nội dung tại Quy chế này xây dựng quy định về việc thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội cho phù hợp đối với cơ quan, đơn vị, địa phương mình...". Như vậy, Quyết định số 308/2005/QĐ-TTg đã giao cho Ủy ban nhân dân cấp tỉnh xây dựng quy định về việc thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội. Tuy nhiên, Hội đồng nhân dân tỉnh Bắc Ninh lại ban hành Nghị quyết để quy định về nội dung trên là **không đúng thẩm quyền**.

¹ Các đơn vị: Vụ Pháp chế; Cục Văn hóa cơ sở - Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch; Vụ Các vấn đề chung về xây dựng pháp luật, Vụ Pháp luật Hình sự, Hành chính - Bộ Tư pháp; Sở Tư pháp, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Bắc Ninh.

1.2. Về nội dung văn bản

(i) Về đối tượng áp dụng

Theo quy định của Nghị định số 105/2012/NĐ-CP ngày 17/12/2012 của Chính phủ về tổ chức lễ tang cán bộ, công chức, viên chức; Quyết định số 308/2005/QĐ-TTg ngày 25/11/2005 của Thủ tướng Chính phủ ban hành quy chế thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội; Thông tư số 04/2011/TT-BVHTTDL ngày 21/01/2011 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch quy định về việc thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội và Thông tư số 15/2015/TT-BVHTTDL ngày 22 tháng 12 năm 2015 quy định về tổ chức lễ hội thì thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội là một chủ trương văn hóa cần phổ biến, nhân rộng thực hiện trong toàn xã hội nhưng có sự phân hóa đối tượng trong việc thực hiện chủ trương này, cụ thể là giữa cán bộ, công chức, viên chức... với người dân.

Theo đó, cán bộ, công chức, viên chức... cần phải gương mẫu thực hiện những quy định về việc cưới, việc tang, lễ hội, còn người dân thì chủ yếu là khuyến khích thực hiện. Vì vậy, việc Nghị quyết số 20/2016/NQ-HĐND và Quyết định số 35/2016/QĐ-UBND quy định cụ thể những việc được làm, không được làm² mà không có sự phân biệt giữa cán bộ, công chức, viên chức... với người dân là chưa phù hợp với quy định của cấp trên.

(ii) Về thẩm quyền đặt ra các quy định hạn chế các hành vi

Nghị quyết số 20/2016/NQ-HĐND¹⁸ và Quyết định số 35/2016/QĐ-UBND đặt ra các hành vi mang tính “cấm đoán” là chưa phù hợp với Khoản 2 Điều 14 Hiến pháp 2013, không đúng thẩm quyền của Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân Tỉnh. Cụ thể:

- Không tổ chức cỗ lại mặt;
- Tổ chức đón, rước dâu 01 lần;

² “Điều 3. Thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới:

...2. Thành phần dự tiệc cưới:

a) Mời họ hàng nội, ngoại, hàng xóm, bạn bè thân thích; đồng nghiệp cùng cơ quan trực tiếp công tác (nếu có).

b) Cán bộ, công chức, viên chức không dự tiệc cưới trong giờ hành chính. Khi tổ chức đám cưới cho bản thân, thân nhân phải báo cáo thủ trưởng cơ quan, đơn vị trực tiếp quản lý về quy mô, hình thức, số lượng khách mời dự.

3. Không tổ chức cỗ lại mặt.

4. Tổ chức đón, rước dâu 01 lần; hạn chế sử dụng rượu, bia trong đám cưới.

Điều 4. Thực hiện nếp sống văn minh trong việc tang:

1. Không phúng viếng bằng lễ chín; nghiêm cấm các hủ tục lạc hậu như khóc mướn, lăn đường, luân cữu; không rắc vàng mã, tiền mã trên đường đưa tang.

2. Về việc sử dụng vòng hoa.

a) Đối tượng được tổ chức Lễ tang cấp cao (gia đình tang chủ chuẩn bị không quá 15 vòng hoa luân chuyển).

...b) Đối tượng được tổ chức Lễ tang cán bộ, công chức, viên chức (gia đình tang chủ chuẩn bị không quá 05 vòng hoa luân chuyển).

...c) Các đối tượng khác (gia đình tang chủ chuẩn bị không quá 05 vòng hoa luân chuyển).

...3. Không làm cỗ mời khách trong ngày tang lễ và những ngày tuần tiết.

Điều 5. Thực hiện nếp sống văn minh trong tổ chức lễ hội:

3. ... nghiêm cấm sử dụng tiền âm phủ nhái tiền polyme trong các di tích, lễ hội. ”

- Không phúng viếng bằng lễ chín; nghiêm cấm các hủ tục lạc hậu như khóc mướn, lặn đường, luồn cửi; không rắc vàng mã, tiền mã trên đường đưa tang: Theo Nghị định số 105/2012/NĐ-CP, quy định không rắc vàng mã trên đường đưa tang chỉ áp dụng đối với tang lễ cán bộ, công chức, viên chức;

- Về việc sử dụng vòng hoa: Các đối tượng khác (không phải là cán bộ, công chức, viên chức...: Gia đình tang chủ chuẩn bị không quá 05 vòng hoa luân chuyển): Quyết định số 308/2005/QĐ-TTg chỉ khuyến khích “hạn chế mang vòng hoa” mà không quy định cụ thể số vòng hoa phải chuẩn bị;

- Không làm cỗ mời khách trong ngày tang lễ và những ngày tuần tiết: Quyết định số 308/2005/QĐ-TTg chỉ khuyến khích: “Các tuần tiết trong việc tang như lễ cúng 3 ngày, 7 ngày, 49 ngày, 100 ngày, giỗ đầu và cải táng nên tổ chức trong nội bộ gia đình, họ tộc, bạn thân”;

- Nghiêm cấm sử dụng tiền âm phủ nhái tiền polyme trong các di tích, lễ hội (không có cơ sở pháp lý).

(iii) Về quy định chuẩn bị vòng hoa

Theo quy định tại Nghị định số 105/2012/NĐ-CP thì việc chuẩn bị số vòng hoa luân chuyển nêu trên là trách nhiệm của Ban tổ chức tang lễ chứ không phải của gia đình tang chủ (Điều 41, Điều 53). Tuy nhiên, Nghị quyết số 20/2016/NQ-HĐND16 và Quyết định số 35/2016/QĐ-UBND lại quy định tại lễ tang cấp cao, gia đình tang chủ chuẩn bị không quá 15 vòng hoa luân chuyển; tại lễ tang cán bộ, công chức, viên chức, gia đình tang chủ chuẩn bị không quá 05 vòng hoa luân chuyển. Như vậy là chưa phù hợp với quy định của Chính phủ.

1.3. Về hiệu lực của văn bản

Quyết định số 35/2016/QĐ-UBND được Ủy ban nhân dân tỉnh Bắc Ninh ký ban hành ngày 09/8/2016 nhưng lại có hiệu lực ngày 01/8/2016. Quy định này vi phạm Khoản 3 Điều 152 Luật ban hành văn bản QPPL: “*Văn bản quy phạm pháp luật của Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân các cấp, chính quyền địa phương ở đơn vị hành chính - kinh tế đặc biệt không được quy định hiệu lực trở về trước*”.

2. Kiến nghị xử lý

Tại buổi làm việc của Đoàn công tác liên ngành với Ủy ban nhân dân tỉnh Bắc Ninh (ngày 17/5/2018), đại diện lãnh đạo Ủy ban nhân dân Tỉnh đã thông tin về kế hoạch sửa đổi Quyết định số 35/2016/QĐ-UBND và tham mưu Hội đồng nhân dân Tỉnh bãi bỏ Nghị quyết số 20/2016/NQ-HĐND18. Vì vậy, để đảm bảo tính hợp hiến, hợp pháp, kỷ luật, kỷ cương trong công tác xây dựng, ban hành văn bản, Cục Kiểm tra văn bản QPPL kiến nghị Ủy ban nhân dân tỉnh Bắc Ninh tổ chức việc xử lý những nội dung trái pháp luật trong các văn bản trên như sau:

2.1. Khẩn trương thực hiện các thủ tục theo quy định để xử lý những nội dung trái pháp luật của Nghị quyết số 20/2016/NQ-HĐND18 và Quyết định số

35/2016/QĐ-UBND đã được nêu tại mục 1 Kết luận này theo đúng kế hoạch đã đề ra.

2.2. Thông báo kết quả xử lý văn bản cho Cục Kiểm tra văn bản QPPL - Bộ Tư pháp trong thời hạn 30 ngày kể từ ngày nhận được Kết luận này theo quy định của Chính phủ./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thứ trưởng Phan Chí Hiếu (để b/c);
- Sở Tư pháp Bắc Ninh (để ph/h);
- Sở VH TT & DL Bắc Ninh (để ph/h);
- Các Phó Cục trưởng (để biết);
- Lưu: VT, KGVX.

